

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 4 lutego 2010

Nr posiedzenia: 161

Posiedzeniu przewodniczył: senator Stanisław Piotrowicz – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze dnia 19 października 1996 r. (*druk senacki nr 768, druki sejmowe nr 2615 i 2631*).

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Stanisław Piotrowicz, Jan Rulewski, Jacek Swakoń i Piotr Wach,
- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Andrzej Misztal,
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Igor Działuk,
 - naczelnik Wydziału Prawno-Traktatowego w Departamencie Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego Joanna Maciejewska,
 - dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego Jan Ciszewski,
 - przedstawiciel Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Bożena Langner.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ustawę omówił podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Igor Działuk.

Konwencja, której dotyczy wyżej wymieniona ustawa, w sposób kompleksowy, w stosunku do konwencji wcześniejszych, reguluje materię związaną z międzynarodową ochroną dzieci. Postanowienia konwencji konkretyzują niektóre pojęcia budzące wątpliwości interpretacyjne, m.in. dotyczy to określenia zakresu podmiotowego stosowania konwencji, tj. od urodzenia dziecka do ukończenia przez nie 18. roku życia, i rezygnacji z pojęcia „małoletniego”, budzącego poprzednio wątpliwości wobec różnic w uregulowaniu w poszczególnych ustawodawstwach. Zdefiniowano także „odpowiedzialność rodzicielską”; w następstwie trudności stosowania pojęcia „środków ochrony” w konwencji zawarto wyliczenie środków zmierzających do ochrony osoby lub majątku dziecka, określono rodzaje spraw podlegających wyłączeniu spod materii uregulowanej konwencją. Dokonano uregulowania właściwości organów; jako zasadę ogólną przyjęto jurysdykcję organów państwa miejsca zwykłego pobytu dziecka, zmiana tego miejsca powoduje zmianę jurysdykcji. Z kolei zasada jurysdykcji subsydialnej pozwala na przekazanie rozpoznania sprawy przez organ właściwy, zgodnie z zasadą ogólną, organom

państwa, którego dziecko jest obywatelem, w którym znajduje się majątek dziecka, w którym toczy się postępowanie o rozwód, separację albo unieważnienie małżeństwa, z którym dziecko łączy ścisły związek, jeżeli służy to dobru dziecka, a państwo to wyrazi zgodę na przekazanie jurysdykcji. Przy czym organ państwa, któremu można przekazać jurysdykcję, jest uprawniony do wystąpienia do organu państwa zwykłego pobytu dziecka z inicjatywą przekazania sprawy, jeżeli uzna, że w konkretnym przypadku jest w stanie lepiej ocenić dobro dziecka.

Ratyfikacja konwencji przez Rzeczpospolitą wymaga uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, ponieważ dotyczy praw i obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji RP oraz spraw uregulowanych w ustawach (kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz kodeks postępowania cywilnego) – art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji RP. Po ratyfikacji konwencji i ogłoszeniu w „Dzienniku Ustaw” będzie ona stanowiła część krajowego porządku prawnego i będzie stosowana bezpośrednio.

Zarówno senatorowie, jak i przedstawicielka Biura Legislacyjnego nie zgłosili uwag o charakterze legislacyjnym.

Komisja jednogłośnie (3 głosami za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu) przyjęła tę ustawę bez poprawek.

Sprawozdanie stanowiska komisji na posiedzeniu plenarnym Senatu przedstawi senator Jan Rulewski.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (*druk senacki nr 768C*).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.